

Effektanalyser med "process-tracing" og kvalitativ metode

Heldagsseminar ved Dansk EvalueringsSelskabs årskonference 2010, 9-11 september i Nyborg

Rasmus Brun Pedersen
Ph.d., adjunkt
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet
Brun@ps.au.dk

Mads Leth Felsager Jakobsen
Ph.d., lektor
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet
mads@ps.au.dk

PROGRAM

10.00-10.15	Velkomst og introduktion
10.15-11.00	Samfundsvidenskabelig metode og effektevaluering (forelæsning)
11.15-12.00	"Process-tracing" (forelæsning)
12.15-13.00	Styrkede universitetsfusionerne forskningen? (casearbejde i grupper med fokus på "proces-tracing")
14.00-14.45	Fælles diskussion af casearbejdet
15.00-15.45	Systematisk kvalitativ analyse herunder display (forelæsning)
16.00-16.45	Styrkede universitetsfusionerne forskningen? (casearbejde i grupper med fokus på systematisk kvalitativ analyse)
17.00-17.45	Fælles diskussion af casearbejdet
17.45-18.00	Afrunding

Hvorfor er statskundskabens metoder relevante for evaluering?

- › Statskundskab: Studiet af fastsættelse og fordeling af værdier med gyldighed for et samfund

- › Evaluering: ”systematisk retrospektiv bedømmelse af gennemførelse, præstationer og udfald i offentlig virksomhed, og det er en bedømmelse, som tiltænkes at spille en rolle i praktiske beslutningssituationer”
(Vedung som beskrevet i Dahler-Larsen (2004).
Evaluering og magt, Aarhus: Magtudredningen)

- › Forskelle (udvalgte)
  - › Fokus: Værdifordeling i hele samfundet vs. processer i og effekter af (offentlig) virksomhed
  - › Ambition: Generelle vs. specifikke sammenhænge
  - › Hensigt: Beskrivelse vs. praktiske implikationer

- › Ligheder (udvalgte)
  - › Substantielt: Interesse for (værdi)effekter af (offentlig) virksomhed
  - › Metodisk udfordring: Empirisk analyse af årsagssammenhænge

Emne og formål

- › Emne: Brugen af "proces-tracing" og systematisk kvalitativ analyse i effektevalueringer
- › Formål(ene):
  1. At give deltagerne en forståelse for, hvordan procesanalyser og kvalitativ analyse kan bidrage til effektevalueringer
  2. At give deltagerne et kendskab til disse teknikker
  3. At opøve deltagernes kompetencer til at bruge disse teknikker
  - (4. At gøre underviserne klogere på teknikkerne og deres relevans for effektevalueringer i den "virkelige" verden)

Metoder i Statskundskab (ny bog på Hans Reitzels Forlag)

Oversigt over bogen

1. At lave undersøgelser inden for statskundskab 19
- DEL 1 Planlægning af undersøgelsen 43**
  2. Fra spørgsmål til hypoteser 45
  3. Forskningsdesign 66
  4. Forskningskriterier 97
- DEL 2 Indsamling og analyse af kvalitative data 115**
  5. Kvalitative datakilder 117
  6. Indsamling af interviewdata 144
  7. Kvalitativ analyse: kodning og dybtgående tekstanalyse 173
  8. Display 192
  9. Process tracing: metode, design og forskningslogik 215
  10. Konfigurationelle komparative metoder 238
- DEL 3 Indsamling og analyse af kvantitative data 265**
  11. Kvantitative datakilder 267
  12. Spørgeskemadesign 282
  13. Stikprøveudvælgelse 304
  14. Univariat analyse 319
  15. Bivariat analyse 344
  16. Multivariat analyse 364
  17. Indekskonstruktion 393
- DEL 4 Kombination af metoder og formidling 415**
  18. Kombination af kvalitative og kvantitative metoder 417
  19. Formidling af resultaterne 431

Hvordan skaber vi et godt seminar?

Øvelse: Tag din kasket af! (men husk dine erfaringer)

- › Overvej: Hvordan kan vi lave bedre effektevalueringer? (1 minut)
- › Diskuter det kort i gruppen (2 minutter)
- › Opsamling ved undervisere

Derudover

1. Bidrag med dine kompetencer og særlige viden
2. Udnyt de andres kompetencer og særlige viden
3. Reflekter konstant over anvendelighed, potentialer og begrænsninger

Forelæsning ved Mads Leth Felsager Jakobsen

SAMFUNDSVIDENSKABELIG METODE OG EFFEKTEVALUERING

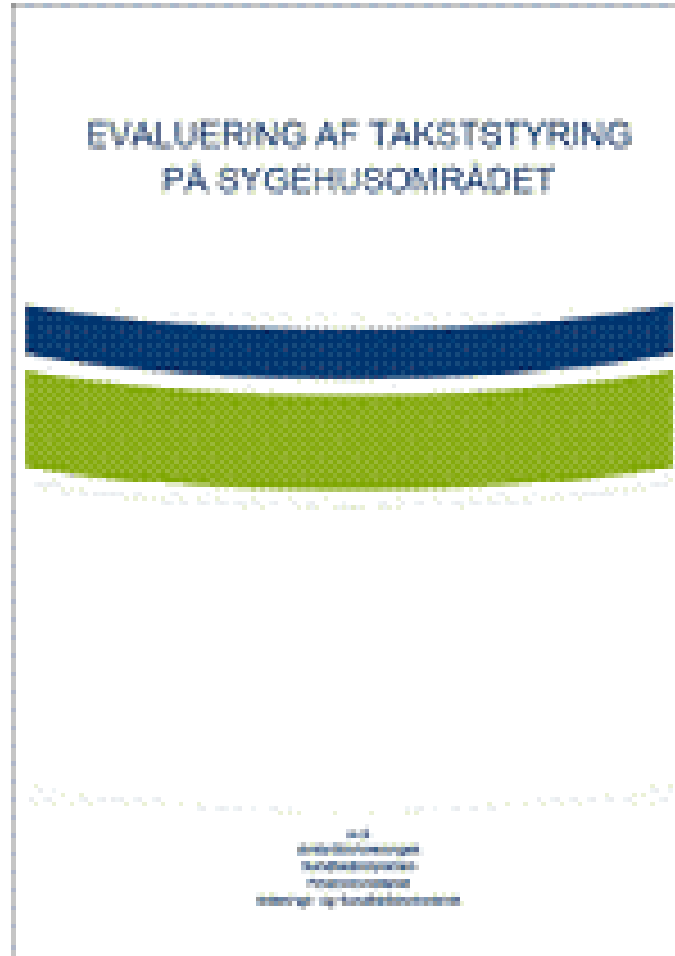

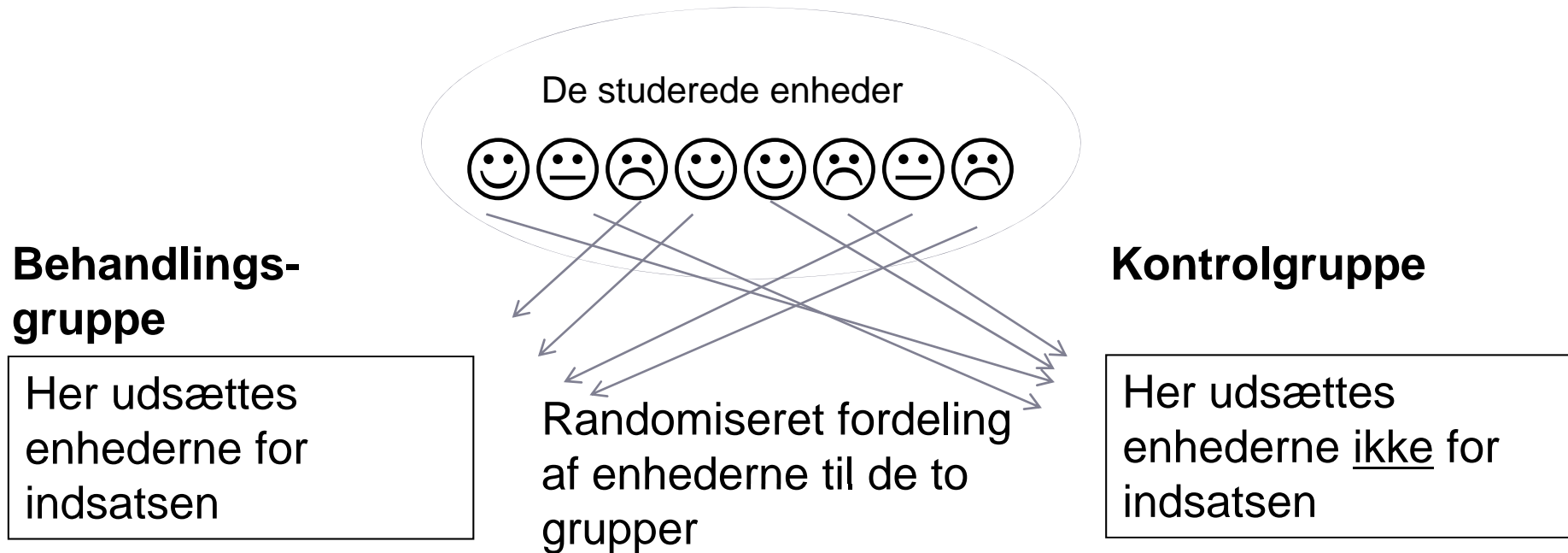
Effektevaluering

- › Effektevaluering: En evaluering af virkningerne af en indsats (definition fra DES)
- › Kausalitet: Forskel i målopfyldelse (eller i en anden faktor) hvis man henholdsvis laver og ikke laver indsatsen
- › Centralt kriterium: Intern validitet (gyldigheden af en kausalslutning)
  - › Hvorvidt noget påvirker?
  - › I hvilket omfang noget påvirker?
  - › På hvilken måde noget påvirker?
  - › Hvorfor noget påvirker?
- › Alternative kriterier (generaliserbarhed og anvendelighed) kommer i anden række

Gennemgående eksempel i denne forelæsning

Idealet: Eksperimentet

Har nogle klare styrker

- Udelukker alternative forklaringer
- Udelukker tovejskausalitet
- Håndterer statistisk usikkerhed (hvis n ikke er for lille)
- Estimere styrken af effekten

Et norsk eksperimentelt design for evaluering af takststyring

4 syge-
huse i
behand-
lings-
gruppen

Table 1

Percentage change in DRG-based cost index for pilot hospitals and reference hospitals, 1990–92: maximum, minimum and average for reference hospitals

Hospital	Reference hospitals			
	Max.	Min.	Average	
Regional	-1.6	1.4	-6.6	—
Central	-1.0	0.8	-15.7	-4.5
Local 1	-6.4	10.2	-25.0	-3.4
Local 2	-0.3	10.2	-25.0	-3.4

As an overall conclusion, therefore, it would seem that there has been no deviating development in the pilot hospitals relative to the reference hospitals. We feel that this indicates that hospitals' behaviour is guided by their domination of the interaction with the hospital owner more than by the design of the financing system.

There may have been practical as well as political reasons for choosing this design and for changing the model during the project period. From an evaluatory point of view this is, however, at best unsatisfactory. The combination of a small number of pilot hospitals with the very distinct possibility of a Hawthorne-type effect makes it very difficult to draw policy implications based on the pilot project.

Designhierarkiet (evidensstigen)

Trin 1: Systematiske forskningsoversigter (metastudier)

Trin 2: Lodtrækningsforsøg og andre eksperimentelle design

Trin 3: Design med eksplicit kontrol for alternative forklaringer (typisk multiple regressionsanalyser af observationsdata)

Trin 4: Før- og eftermålinger

Trin 5: Eftermålinger

Trin 6: Ingen standardiserede målinger

Bemærk: De højere trin på stigen forudsætter relativt mange enheder (stort n) samt kvantitative mål

Kilde: Nordisk Campbell Center (2006). *På jagt efter det hele. En guide til systematisk litteratursøgning.*

Eksempel på design med eksplicit kontrol

Variable	Model 1: Simpel OLS		Model 2: Fast effekt		Model 3: Fast effekt	
	Koefficient	(Std.afv.)	Koefficient	(Std.afv.)	Koefficient	(Std.afv.)
Takstandel	0,167***	(0,045)	0,112***	(0,032)	0,036	(0,119)
Antal	1,586***	(0,493)	0,278	(2,067)	1,387	(2,402)
Sygehus101 [§]	-0,219***	(0,046)	0,175	(0,326)	-0,459	(0,479)
Sygehus 102 [§]	0,180***	(0,044)	0,382	(0,233)	0,165	(0,592)
Sygehus103 [§]	-0,015	(0,023)	-0,442	(0,518)	0,569	(0,769)
Sygehus10+ [§]	0,054	(0,037)	-0,115	(0,252)	-0,276	(0,268)
Sengemaks	-2,053***	(0,348)	-0,76	(0,932)	-0,596	(1,216)
Indb_seng	1,669	(2,435)	-5,690**	(2,274)	-4,432	(2,788)
Stat_amb	0,003	(0,106)	-0,006	(0,088)	-0,181	(0,135)
Indbkm ²	-0,022	(0,073)	0,059	(1,865)	0,318	(2,161)
By	0,682***	(0,16)	0,187	(0,706)	0,189	(0,706)
H:S	-	-	-33,659	(97,988)	-26,597	(111,877)

forventet. Med udgangspunkt i koefficienten for model 2 indebærer en stigning på 10 % i takststyringsandelen, at produktiviteten øges med 0,8 %. Dette betyder, at nok er variabelen signifikant, men den er uden større substantiel betydning. Model 3 viser, at koefficienten for takststyring ikke forklarer produktivetsafvigelsen, når der tages højde for et sæt af amtsspecifikke konstanter for den sidste del af perioden. Dette kan indikere, at den signifikante effekt af takstandelen i model 1 og 2 knytter sig til amtsspecifikke effekter i periode 2, men kan også skyldes tabet af frihedsgrader i regressionen. Samtidig skal man erindre problemerne med operationaliseringen af denne variabel.

Eksempel på design med før- og eftermåling

Tabel 3.17. Årlig produktivitetsstigning i sygehusvæsenet, pct.

	2000-2001	2001-2002	2002-2003
Produktivitetsstigning	1,2	1,2	0,8

Kilde: DRG-systemet pr. 10. april 2005.

Usikkerheden i opgørelsen af DRG-produktionsværdien og de tilrettede driftsudgifter er dog af et sådant omfang, jf. note til tabel 3.17, at det ikke med sikkerhed kan fastlægges, om væksten i produktiviteten er aftaget med indførelsen af den statslige aktivitetspulje og dermed en øget takstbaseret finansiering i sygehusvæsenet pr. 1. januar 2002.

Hvorfor er vi ikke i toppen af hierarkiet hver gang?

Forudsætninger ikke opfyldt

- › Randomisering (tildeling af værdier) ikke mulig
- › Mulig tovejskausalitet
- › Få tilgængelige enheder (lille n)
- › Væsentlige forhold kan ikke måles kvantitativt
  - › Intervention eller performance
  - › Alternative forklaringer

Andre svagheder ved de øverste niveauer

- › "Hvorfor" spørgsmålet ikke centralt (processer og mekanismer belyses ikke direkte)
- › Svært at generere nye idéer eller identificere vigtige men hidtil oversete faktorer

”Process-tracing” og kvalitativ analyse: alternativ/supplement

› ”Process-tracing”

- › Undersøgelse af processen hvormed en indsats får en effekt
- › Typisk baseret på klare eksplicite forventninger til denne proces
- › Systematiske tests af om de forventede effekter kan observeres ’i virkeligheden’
- › Kan gennemføres med blot én enhed

› Kvalitativ analyse

- › Analyser baseret på ikke kvantitative data (dvs. tekst i bred forstand)
- › Typisk orienteret mod komplekse og mangetydige begreber
- › Ofte brugt til analyse af konkrete (historiske) hændelsesforløb og processer

Relative styrker

Kvantitativ analyse	"Process-tracing" og kvalitativ analyse
Generelle beskrivelser på tværs af enheder	Kan analysere enkelte udfald eller processer
Håndtering af usikkerhed	Kan måle (flere) komplekse og svært tilgængelige begreber
Estimering af sammenhænge	Åbenhed overfor nye faktorer/forhold
Håndtering af bias	(Håndtering af bias)

Eksempel på alternativ/supplement

Metode:

Der er tale om en analyse, der overvejende er baseret på kvalitativ metode og data. Rapporten bygger hovedsageligt på de meninger og holdninger, der er kommet til udtryk i de gennemførte interview. Det er vanskeligt i en kvalitativ undersøgelse præcist at vurdere, om ABF har den tilsigtede effekt, da analysen er baseret på respondenternes opfattelse, oplevelse af og til tider forventning om, hvilken betydning indførelse af ABF vil have.

Defensiv
tilgang

Konklusion:

Incentivet til at øge produktiviteten begrænses imidlertid af, at sygehuse-
ne i praksis er tilbageholdende med at overføre overskud/underskud til efter-
følgende budgetår. Omvendt kan et for stort økonomisk pres på afdelinger-
ne dog også føre til utilsigtede konsekvenser i form af kassetækning, der i
sidste ende har en negativ konsekvens for sygehusvæsenets produktivitet.

Afrunding

- › Der er mange fordele ved at være øverst på evidensstigen. Men...
  - › Nogle gange kan forudsætningerne ikke opfyldes
  - › Andre gange er man interesseret i forhold hvor designene øverst på stigen er relativt svage
- › I disse situationer kan ”process-tracing” og systematisk kvalitativ metode være et nyttigt alternativ eller supplement

Forelæsning ved Rasmus Brun Pedersen
”PROCESS-TRACING”

Hvad er process tracing?

- › “The cause-effect link that connects independent variable and outcome is unwrapped and divided into smaller steps; then the investigator looks for *observable evidence* of each *step*.”
(Van Evera, 1997:64)

Kendetegn og bidrag

- › Relativ ny metode i statskundskab
- › Tendens til at bevæge sig væk fra korrelationsbaserede undersøgelser
- › Interesse i kausalitet, dvs. hvordan X og Y bindes sammen
- › Metode til at studere kausalitet 'tæt på', da vi undersøger, hvordan X producerer Y
- › Bidrager med indsigt i hvordan man designer robuste undersøgelser
- › Etablerer retningslinjer for, hvornår en teori/ forventning kan siges at være bekræftet, og hvornår den ikke er.
- › Giver en række redskaber, der muliggør detaljerede analyser af, hvordan effekten /eksistensen af en faktor påvirker et udfald.

Typer af process tracing

Forklarings-genererende (CSI-metoden)

Bruges når der ikke findes teoretiske forklaringer på et fænomen

Forklarings-testende (Sherlock Holmes-metoden)

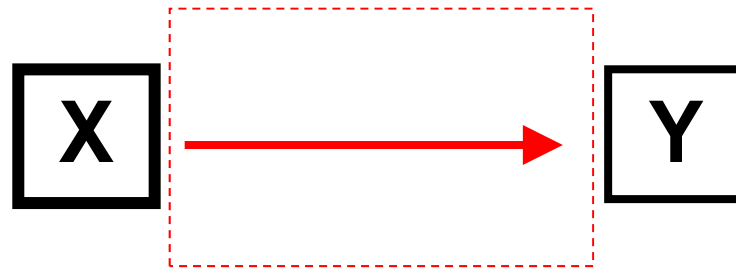
Bruges når der findes en (eller) flere veletablerede teoretiske sammenhænge, men hvor deres effekt er usikker

Sidstnævnte er mest udbygget og mest relevant for effektevaluering.

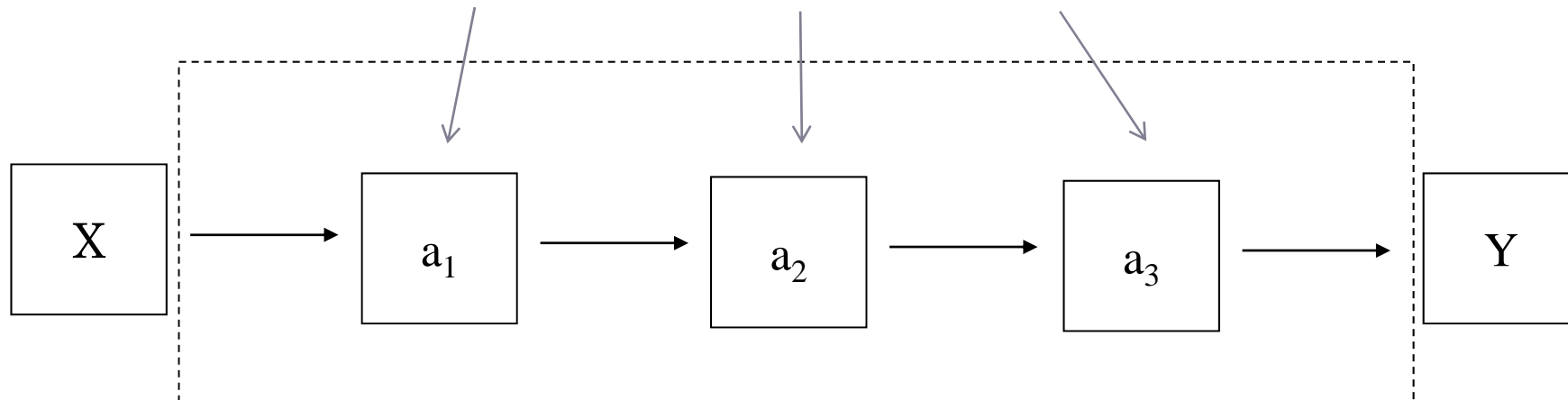

Forklarende process tracing

Hvad er en kausalmekanisme?

Nødvendige trin i en effektproces

Kausalmekanisme = hypothetical links between observable events
(Hedström and Swedburg 1998)

Process tracing – et eksempel

Fører indførelsen af demokrati rent faktisk fører til fred og stabilitet I Afghanistan?

Demokratieksport vigtig grundpræmis i dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik

Men virker det?

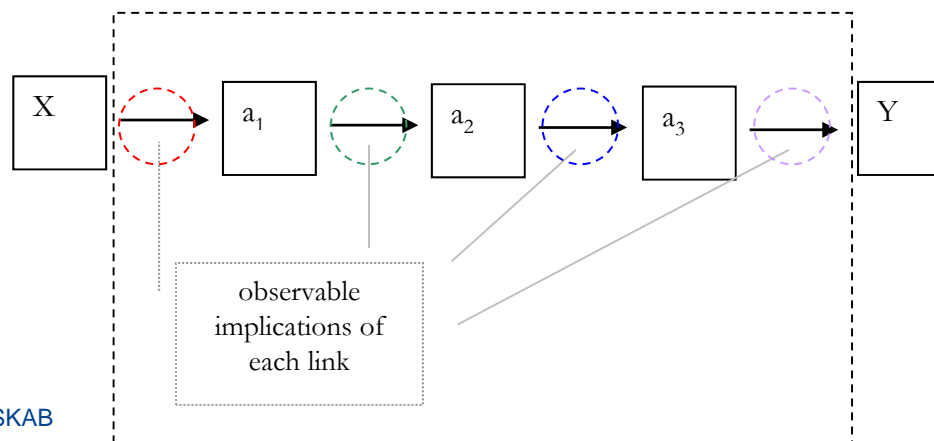
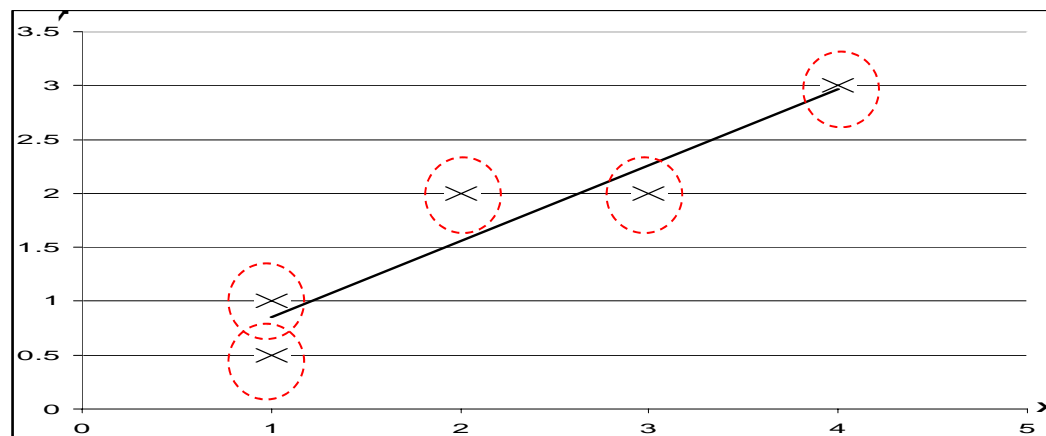
- › A1. Demokratiske ideer medfører etableringen af demokratiske institutioner
- › A2. Demokratiske institutioner medfører fri debat
- › A3. Fri debat begrænser religiøs fanatisme
- › A4. Begrænset fanatisme styrker nationale regering
- › A5. Styrket national regering sikrer fred og stabilitet

Debatten om kausal inferens

- › KKV (1994, s. 119) *'In practice, we usually need many more than one observation to make a reasonably certain causal inference'*
- › Kvantitativ logik om at maksimere antallet af observationer
- › I praksis vanskeligt – mange undersøgelser udarbejdes i én organisation, en reformproces etc. dvs. single case studier
- › Case studier 'mindre fine' end kvantitative analyser
- › Uoverensstemmelse om begrebet observation

Forskelle mellem store og små N undersøgelser

X	Y
1	1
2	2
1	0
4	3
3	2

Kausal inferens i PT

- › $n = 1$ i PT
- › Antallet af analyseenheder er ikke afgørende
- › Logik: sandsynligheden for at finde "beviser", der passer med forventningerne fra en bestemt forklaring i forhold til sandsynligheden for at finde disse "beviser", hvis konkurrerende forklaringer er rigtige.

Hvordan opbygger man en PT-analyse?

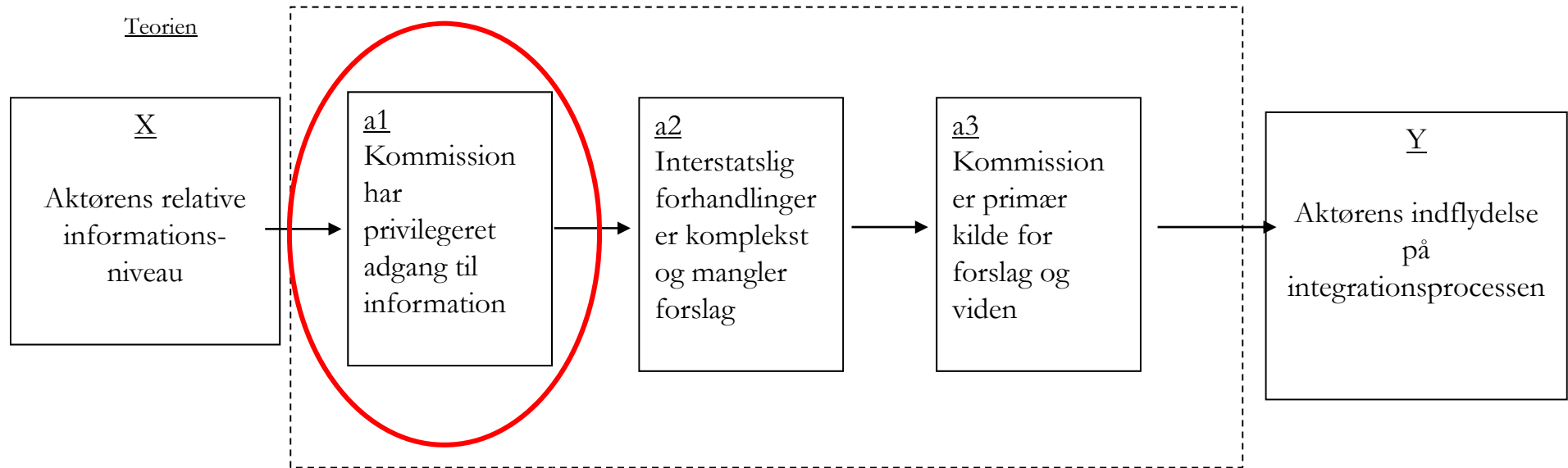
- › 1) Hvad er kausalforbindelsen mellem X og Y?
- › 2) Udlede kausalkæder fra vores teoretiske forforståelse /etableret viden /erfaringer på området for hver enkel forklaringsfaktor
- › 3) Formulere forventninger til, hvad man vil forvente at se empirisk i hvert led af kausalkæden, hvis en faktor påvirker Y.
- › 4) Teste forklaringerne med indsamlet data
- › 5) Hvad kan vi konkludere ud fra de empiriske fund?

Eksempel på process tracing

- › Spørgsmål: Hvilken effekt har det på forhandlingsresultaterne i EU, at Kommissionen deltager i forhandlingerne.
  - › Vi ved, at information og viden spiller en rolle i forhold til at få indflydelse.
  - › Kommissionen antages at have mere information end medlemsstaterne
  - › Forventning: Kommissionen har relativ stor indflydelse på forhandlingsresultaterne
  - › Hvordan kan vi undersøge, hvordan informationsfordele eksisterer og virker i forhold til at opnå indflydelse?

Moravcsik's undersøgelse af kommissionens muligheder for at udøve indflydelse

Hvordan tester vi vores forventninger?

Formulering af forventninger

- › Hvis Kommissionen har adgang til privilegeret information, hvordan kan vi så forvente, at det vil vise sig i empirien?
- › (Mindst) to kriterier for gode forventninger:
  1. Forventningens grad af *nødvendighed* for forklaringen/hypotesen.
  2. Forventningens grad af *overlap* med andre forklaringer/hypotesers forventninger.

Formulering af forventninger og testtyper

1. Nødvendighed = skal faktorer være til stede? - bruges til at vurdere, hvad der sker hvis H ikke er sand (forklaringen er afkræftet)

› *F.eks. er det i høj grad nødvendigt, at den anklagede var på drabsstedet, for at han er skyldig... Men det er for eksempel ikke særlig nødvendigt at finde mordvåbnet med fingeraftryk på... (kan have haft handsker på...)*

2. Graden af overlap med forventninger fra andre forklaringer

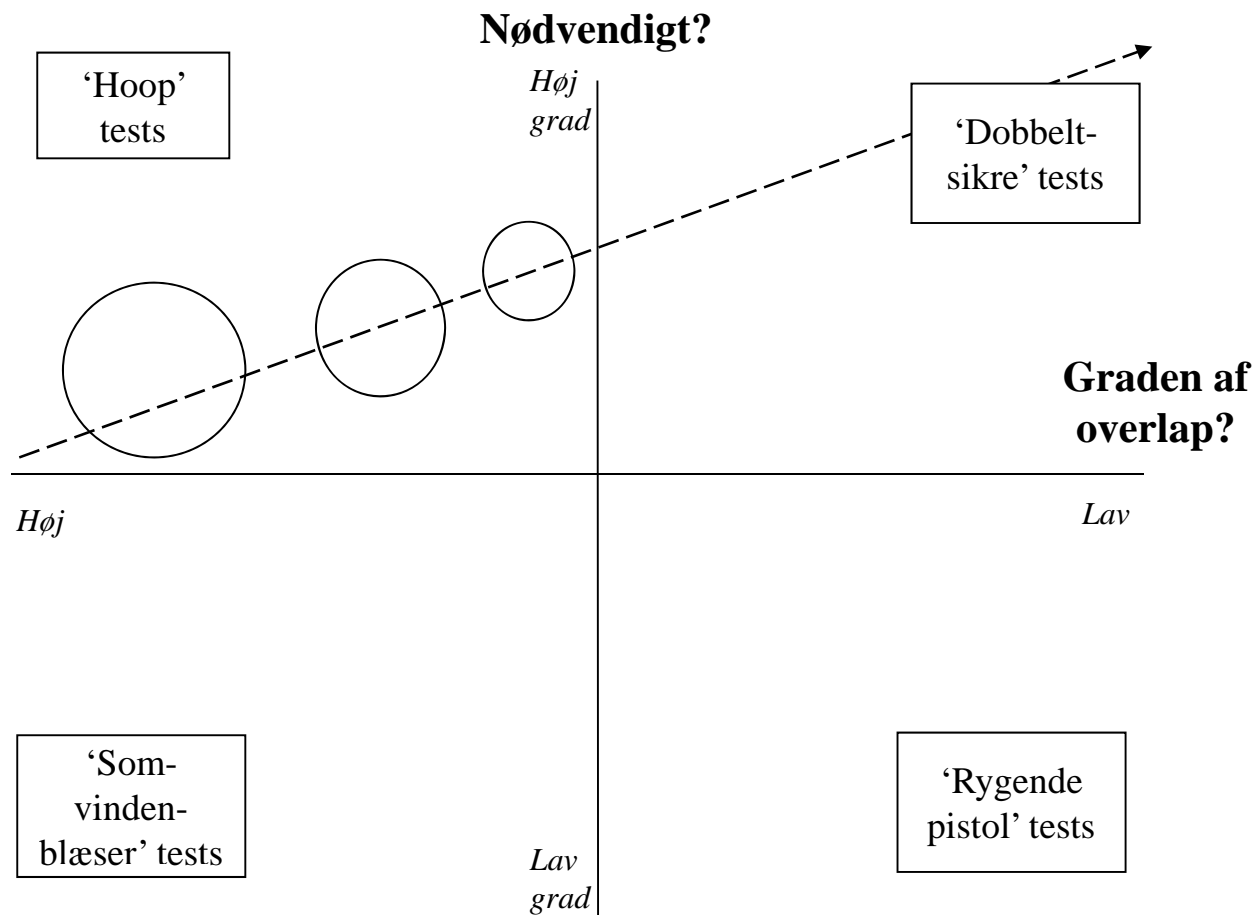
› Meget lavt grad af overlap = videoovervågningskamera optager gerningsmanden med hånden nede i kagedåsen...

› Hvis en forventning med et *lavt grad* af overlap og stor nødvendighed finder støtte, styrkes tiltroen til den bagvedliggende forklaring markant.

Formulering af forventninger

- › Graden af overlap med forventning fra andre teorier/forklaringer
  - › meget lav grad af overlap = videoovervågningskamera optager gerningsmanden med hånden ned i kagedåsen...
  - › Graden af overlap med forventning fra andre teorier

- › Hvis en forventningen har et *lavt grad* af overlap med andre forklaringer finder vi den *bekræftet*

Hvordan skal vi designe vores test og udlede vores forventninger?

Testtype 1

- › 'Som-vinden-blæser forventninger' = *Kommissionen har mange embedsmænd*
- › lav grad af nødvendighed
- › høj grad af overlap
- › Svag testtype – uanset hvad vi finder, kan vi ikke bruge en bekræftelse til noget.

Testtype 2

- › Stærk 'hoop test' = *På de mest følsomme områder har Kommissionen langt bedre information end regeringerne*
  - › Høj grad af nødvendighed - helt afgørende for teorien
  - › Lavt overlap med forventninger fra andre forklaringer. Fundet kan ikke forklares med konkurrerende faktorer.
  - › Kvalitet i test vil afhænge af 'god data'.
  - › Stærk testtype – en bekræftelse af forventningen betyder øget tillid til at forklaringen holder.

Konklusion og opsamling

- › PT – stort potentiale – bred anvendelse
- › Styrke til $n=1$ undersøgelser
- › Er med til at levere kriterier for analysen gyldighed
- › Fra intuitive til systematiske analyser
- › Styrker = bekræftelse/afkræftelse af eksistensen af en kausale kæde
- › Svagheder = kræver store mængde data og er arbejdsintensiv

Styrkede universitetsfusionerne forskningen?

**CASEARBEJDE I GRUPPER MED FOKUS PÅ
PROCESS-TRACING**

Forelæsning ved Mads Leth Felsager Jakobsen

SYSTEMATISK KVALITATIV ANALYSE HERUNDER DISPLAY

Hvad er systematisk kvalitativ analyse?

- › Kvalitativ analyse: analyse af kvalitative data
  - › Et utal af tilgange
  - › Her fokus på...
    - › Kodning
    - › display

- › Systematisk: søger at leve op til gængse kriterier om...
  1. Reproducerbarhed
  2. Reliabilitet
  3. Målingsvaliditet
  4. Intern validitet (dagens fokus)
  5. Generaliserbarhed

Hvad kan systematisk kvalitativ analyse bruges til i effektevalueringer?

- › Systematisk kvalitativ analyse kan...
  - › Måle bestemte faktorer og forhold
  - › Sammenligne, dokumentere og illustrere relationer og udviklinger mellem enheder i forhold til kvalitativt målte forhold og faktorer
- › Det er relevant for blandt andet...
  - › Komparative undersøgelser af effekter
  - › "Proces-tracing"

Gennemgående eksempel

- › DOES OWNERSHIP MATTER FOR THE PROVISION OF PROFESSIONALIZED SERVICES? HIP OPERATIONS AT PUBLICLY AND PRIVATELY OWNED CLINICS IN DENMARK

Andersen & Jakobsen (2010), artikel accepteret til udgivelse i Public Administration

- › Undersøgelse af hvordan offentlig vs. privat produktion af professionaliserede services påvirker...
  - › Motivation
  - › Adfærd
  - › Performance

Strategi og kodning

› Strategier

- › Induktiv: Dannelse af begreber og hypoteser
- › Deduktiv: Undersøgelse ud fra faste begreber og test af hypoteser (mest relevant for effektevaluering)

› Kodning (kodelisten som centralt redskab)

- › Åben: Dannelse af koder
- › Lukket: Kodning ud fra på forhånd etablerede koder (mest relevant for effektevaluering)

Eksempel på kodeliste

Hovedkoder	Underkoder	Beskrivelse
Patientudvælgelse	Private sygehuse	Alle udsagn om patientudvælgelse
	Offentlige sygehuse	
Professionelle normer	Om patientudvælgelse	Alle udsagn om procedurekrav i professionen
	Sanktionering	
	Skriftlige anbefalinger	
Indlæggelsestid	Periode	Alle udsagn om patienters ophold på hospitaler
	Grunde til at begrænse periode	
Konkurrenceparametre	Ventetid	Alle udsagn om forsøg på at tiltrække patienter og alle udsagn om ventelister
	Andre faktorer	

Overvejelser ved kodning

› Valideringsfællesskab

- › Interviewpersoner/de aktører der udtrykker sig i datagrundlaget
- › Den brede offentlighed
- › Fællesskabet af forskere (peers)

› Gyldighed

- › Målingsvaliditet: kodning/fortolkning der udtrykker det begreb/fænomen, som man vil måle
- › Reliabilitet: systematik, inter- og intrakodning og gentagelighed

Eksempel på lukket kodning

Transskriberet interview

Koder

Underkoder

Interviewperson: Ja, det er klart. Man kan også forestille sig, at man lægger fokus på, at man skal forundersøge patienterne, dvs. kirurgerne bliver sat til at have en masse ambulante forundersøgelser, og så må man så sige, når det så viser sig, at vi ikke kan operere dem indenfor tiden, så sender man dem ud privat i stedet for. Det er jo også en realistisk mulighed. Så det private sygehusvæsen de får det, der er gods i, hvor vi andre får lov at lave det, der i virkeligheden ikke er særlig økonomisk rentabelt. Jamen, det er et realistisk scenario. Helt klart. Og det er selvfølgelig det, vi forsøger at undgå. Men vi vil ikke... og det har vi gjort én gang for alle, vi har truffet den beslutning, at vi ikke vil gå på kompromis med den kvalitet, vi giver patienterne. Og det vil så sige, at der er nogle ting, som ikke er økonomisk rentabelt. Men det skal ikke give patienten nogen form for dårlig kvalitet, og derfor så holder vi fast i det.

Interviewer: Kan det forstås på den måde, at det slet ikke har nogen betydning for de valg, man træffer, eller kan man godt skele lidt til det, hvis der er to ting, der er næsten lige gode?

Interviewperson: Nej. Altså rent økonomisk? [Interviewer: Ja] Nej, det kan jeg sige én gang for alle.

Interviewer: Det har ikke nogen betydning?

Interviewer: Nej. Vores... altså vi er jo ikke privatsygehus. Det er meget vigtigt at pointere. Og det er også der jeg mener... Der er jeg enig med min kollega længere nordpå, XXX, at vi ikke må gå på kompromis med det her, vi skal ikke drive privat virksomhed. Det her handler ikke om, at vi skal tjene en masse penge. Vi skal give en god kvalitet i behandlingen. Og det er det, det handler om. Og det er det, det offentlige system skal være rigtig gode til. Og så skal vi sørge for, at vi får en rentabel virksomhed selvfølgelig, det siger sig selv. Og vi skal have et fornuftigt flow i det, vi laver. Men jeg vil gerne pointere, at vi registrerer ud fra det, der er den klinisk korrekte registrering, altså registrering er det, vi får penge for. Og når vi

Patientsektion

Patientsektion privat

Patientsektion
offentlig

Patientsektion

Patientsektion
offentlig

Display

- › Definition: koncentreret (ofte grafisk) fremstilling af kvalitative data
  - › Sammenhænge
  - › Relationer
  - › Dimensioner
  - › Processer

- › Regler for fremstilling af display
  - › Autencitet

  - › Inklusion

  - › Transparens

Eksempel på display

Statements about	Orthopaedic surgeons with only public employment	Orthopaedic surgeons with both public and private employment	Orthopaedic surgeons with only private employment
Public clinics	<p>We take the complicated and difficult patients. We do the things that are not lucrative. The public sector indiscriminately accepts absolutely everything. [We] do not want to compromise costs. Public hospitals are not put on this earth to do business. We cannot say no [to patients]. [due to DRG settlement] some will deselect something that is too risky (...) and refer the patient to another ward. Because we simply put the complicated and difficult things on a long waiting list.</p>	<p>We are forced to accept everything [in the public sector] The diversity is found in the public sector. I only perform the difficult parts of my job here [in the public sector]</p>	[No statements]
Private clinics	<p>They [private clinics] get the good stuff. [Private clinics] only accept the lucrative patients. [Private clinics] avoid expensive operations. All treatments must make profit. [Private clinics reject patients with great risk of complications because] they give a negative image.</p>	<p>The difficult things are deselected. We have primarily chosen to treat patients who are well or almost well. You are too sick to get an operation here. We want to avoid complications and long-term patients. [We] end up with standard operations. We have to make a profit. [The hospital] does not have extra equipment and manpower. There is nothing I can't do out there [in the private sector] ... We also get obese patients.</p>	<p>I relieve the public sector of standardized operations. We rarely get welfare recipients. We have no emergency patients. If they require a respirator, we cannot accept them. Some prices are too cheap, and that is useless to us. [We simply cover] everything. In principle we have not excluded any of the heavy ASA groups. We accept all patients who show up. We do not choose the patients who show up.</p>

Styrkede universitetsfusionerne forskningen?

**CASEARBEJDE I GRUPPER MED FOKUS PÅ
SYSTEMATISK KVALITATIV ANALYSE**

AFRUNDING PÅ SEMINAR

Evaluering

- › Diskuter kort forløbet med din sidemand/kvinde (inddrag evt. spørgsmålene fra evalueringsskemaet)
- › Udfyld derefter evalueringsskemaet

Litteratur

- › Litteratur om process-tracing og kvalitativ analyse
  - › Beach, Derek & Rasmus Brun Pedersen (2010) "Process tracing – design, metode og analyser i Andersen, Lotte Bøgh; Kasper Møller Hansen & Robert Klemmensen (red.) (2010). *Metoder i statskundskab*, København: Hans Reitzels Forlag
  - › Beach, Derek & Rasmus Brun Pedersen (2010) Observing causal mechanisms with process-tracing methods - using a 'mechanistic' understanding of causality, paper presented at The American Political Science Association annual meeting September 2 – 5, 2010
  - › King, Gary, Robert O. Keohane & Sidney Verba (1994) *Designing Social Inquiry: Scientific Inference in Qualitative Research*. Princeton: Princeton University Press.
  - › Hedström, Peter & Richard Swedberg (1998) *Social Mechanisms An Analytical Approach to Social Theory*. Cambridge: Cambridge University Press.
  - › Miles, M. B. & M. A. Huberman (1994). *Qualitative Data Analysis*, Thousand Oaks, CA: Sage
  - › Moravcsik, Andrew (1998) *The Choice for Europe*. Ithica: Cornell University Press.
  - › Van Evera, Stephen (1997) *Guide to Methods for Students of Political Science*. Ithica: Cornell University Press.

Litteratur fortsat

› Eksempler

- › Andersen, Lotte Bøgh & Mads Leth Felsager Jakobsen (2010). DOES OWNERSHIP MATTER FOR THE PROVISION OF PROFESSIONALIZED SERVICES? HIP OPERATIONS AT PUBLICLY AND PRIVATELY OWNED CLINICS IN DENMARK, artikel accepteret til udgivelse i Public Administration
- › Ankjær-Jensen, A. & Bue, M.R. (2004). *Takststyring af sygehuse. 1. delrapport: Implementering af takststyringsmodeller i 4 amter*. DSI rapport 2004.08. København: DSI Institut for Sundhedsvæsen.
- › Ankjær-Jensen, A. & Bue, M.R. (2005). *Takststyring af sygehuse. 2. delrapport: Erfaringer efter et år med takststyring*. DSI rapport 2005.03. København: DSI Institut for Sundhedsvæsen.
- › Beck, Mickael; Jørgen Lauridsen & Kjeld Møller Pedersen (2006). *Giver øget brug af takststyring i sygehusvæsenet øget produktivitet?*, Health Economics Paper 2006: 4; Odense: SDU
- › H:S, Amtsrådsforeningen, Sundhedsstyrelsen, Finansministeriet & Indenrigs- og Sundhedsministeriet (2005). *Evaluering af takststyring på sygehusområdet, København: Indenrigs- og Sundhedsministeriet*,
- › Magnussen, J. & Solstad, K. 1994. 'Case-based Hospital Financing: The Case of Norway', *Health Policy*, 28, 23–36.